

Mürüvvet ULUSOY DENİZ

V. Hafta

Fidanlık İşletmelerinde Yetiştiriciliğin Planlanması
Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlığın etrafının çevrelenmesi

Fidanlığın etrafını dış etkilere (insan, hayvan vb. zararından) karşı korumak amacıyla çevreleme materyali yani çitler kullanılır.

1. Doğal
2. Yapay çitler olmak üzere ikiye ayrılır.

Çit malzemelerinin genel özellikleri şunlardır:

- 1)Çit malzemeleri ucuz olmalı
- 2) Kullanım süresi uzun olmalı
- 3) Dış etmenlere karşı fidanlığı korumalı,
- 4)Çit materyali yetiştiriciliği yapılan bitkilere zarar vermemeli
- 5)Hakim rüzgarlara karşı rüzgar kıran görevi yapmalı
- 6) Bahçe içinde hava sirkülasyonuna engel olmamalıdır.

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlığın etrafının çevrelenmesi

- Doğal çitler bitkilerle yapılır. Dikenli, sık taçlı ve kuvvetli gelişim gösteren, sık budamaya dayanıklı, kışın yaprağını dökmeyen, kuraklığı dayanıklı ve bahçede yetiştiriciliği yapılan türlerin zarar oluşturabilecek hastalık ve zararlı etmenlerini taşımayan bitkiler tercih edilmelidir. Çit bitkisi olarak; selvi, mazı, kızılıçık, ligistrum, üç yapraklı, limon, acıbadem, iğde, dut, defne, taflan, ladin vb. türler kullanılabilir.
- Yapay çitler duvar, teller, kafesler vb. materyal kullanılabilir.

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

Açık köklü veya çıplak köklü fidanların yetiştiriciliği tamamen toprakta yapılmaktadır. Bu fidan türünün kuvvetli iyi gelişim göstermesi; kök gelişimine bağlıdır. Güçlü bir kök sistemi ise iyi iyi hazırlanmış toprak ile mümkün olabilmektedir. Topraktaki hazırlıklar ise şunlardır.

1. Derin toprak işleme (krizma)
2. Drenaj
3. Tesviye
4. Taban gübrelemesi
5. Toprak işleme
6. Rotasyon planı

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

1. Derin toprak işleme (krizma)

Toprak pullukla belirli bir derinlikte işlendiğinde geçirimsiz pulluk tabanı oluşur. Bu tabaka kök gelişimi olumsuz etkilerden derin toprak işleme ile kırılmalıdır. Yalnız toprağın katmanları önceden toprak analizi belirlenip, olumsuz bir katman yoksa yapılmalıdır. Örneğin; kireç yoğunluğu fazla olan bir katman varsa yüzeye çıkarılması fidan yetiştiriciliğini olumsuz etkileyebilir. Ekim veya dikim 5-6 ay öncesi yaz ortasında veya sonbahar başlangıcında, 50-75 cm derinliğinde yapılan toprak işlemeye derin toprak işleme (krizma) denir.

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

2. Drenaj

Taban suyu yüksek olan veya yağışlardan sonra yükselen taban suyunu derinde tutmak ve fazla suyu akıtmak amacıyla yapılan işleme **drenaj** denir. Kök bölgesinde suyun fazlalaşması, oksijen azlığına ve bu da gelişimi olumsuz etkiler.

Drenajın yararları şunlardır:

- Toprağın tava gelmesi erken olur,
- Vegetasyon süresi uzar.
- Toprak daha kolay işlenir ve işleme maliyeti düşer.
- Su yoğunluğunun neden olacağı zararları önler.
- Toprağın fiziksel yapısının düzeltilmesi sağlar.
- Toprağın daha iyi havalanmasını olanak sağlar.

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

2. Drenaj

Drenajın yararları şunlardır:

- Toprak sıcaklığı artar.
- Don zararlarından bitkinin engellenmesini sağlar.
- Toprak geçirgenliği iyileşir.
- Topraktan su buharlaşmaları azalır, kuruma çatlaklar görülmez.
- Mikroorganizma faaliyetleri artar.
- Toprak tuzluluğu ve alkaliliğinin önüne geçilmiş olur.
- Bataklık alanlar tarıma elverişli hale getirilmiş olur.

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

3. Tesviye

Fidan yetiştiriciliği yapıldığı alanda alet ve makinelerin rahat çalışabilmesi, fidanlıkta çukur alanların doldurulması, yağış ve sulama sularının toprak eğiminin düzensiz olmasından dolayı belirli yerlerde birikmesini engellemek için toprağın düzeltilmesine yani tesviye edilmesi gereklidir.

Mürüvvet Uluoğlu DENİZ

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

4. Taban gübrelemesi

Taban gübrelemesi, ekim veya dikim öncesinde toprak işlemeyle birlikte yapılan gübrelemedir. Sonbaharda dekara 3-4 ton ahır gübresi ile gübreleme veya yeşil gübre ve kompost karıştırılması böylece toprağın organik madde kapsamı yükseltilmiş olur.

Mürüvvet 2025/1 DENİZ

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

5. Toprak işleme

Fidan yetiştiriciliği yapılacak toprakta hazırlıklar ekim ve dikimden yaklaşık bir yıl önce başlar. Topraktaki yabancı otlar, büyük taş, önceki üretimden kalan bitki artıkları toparlanır. Ayrıca toprak işleme ile arazide tava, tahta ve masuralar oluşturulur.

Mürüvvet Ulaştırma

FİDANLIK İŞLETMELERİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİN PLANLANMASI

Fidanlığın Yetiştiriciliğe Hazırlanması

Fidanlık toprağının yetiştiriciliğe hazırlanması

6. Rotasyon (Münavebe, Ekim nöbeti) planı

Fidan yetiştiriciliği yapılan alanların her yıl aynı bitki türünün getirilmesi toprak yorgunluğuna neden olur. O nedenle yetiştirilen bitki deseninde değişiklik yapılması gerekir. Bu değişikliğe rotasyon, ekim nöbet, ve münavebe denilir. Bu değişiklik şu şekilde yapılabilir.

1. Sırada Yumuşak çekirdekli meyve fidanından sonra
2. sırada sert çekirdekli meyve fidanı onun arkasından
3. Üzümsü meyve yetiştiriciliği
4. süs bitkileri ağaç ve çalısı yetiştiriciliği yapılır.

Arada ekim nöbetine tarla bitkileri de dahil edilerek toprak dinlendirilebilir.